

Korzo

HOUT

Huis in beweging
Meerjarenbeleidsplan

Here to move you.

korzo.nl

Inhoudsopgave

Korzo - Huis in Beweging 2021 - 2024	4
Missie en visie	6
Onze drie ambities	6
De vier V's.....	7
Makershuis	9
Best Practice: Shailesh Bahoran	9
Instroomcriteria	11
Begeleidingstraject	12
Uitstromers	13
Midcareers.....	14
Formats voor makers.....	15
Producties.....	15
Coproducties.....	15
Makersavonden.....	16
Open calls en residenties	16
Lokaal talent.....	16
Publiek en positionering.....	17
Korzo als podium	17
Den Haag als internationale dansstad.....	17
Korzo Festivals.....	18
Marketing en educatie.....	20
Publiek en makers.....	20
Publiekswerking & community building	20
Jong Korzo: Educatie en Crosstown.....	22

Korzo – Huis in Beweging 2021 – 2024

Een nieuwe beleidsperiode en een nieuwe koers... en een daarbij horend nieuw beleid met prachtige programma's en bijzondere makers. We zijn bij Korzo klaar voor een verfrissend 2021 – 2024. Lees onze plannen, kom langs en laat je bewegen door alles wat we bedacht hebben.

Den Haag is de stad waar Korzo thuis is sinds de voormalige bioscoop in de jaren tachtig werd gekraakt. We waren 'kritiese' denkers en doeners die nieuwsgierig zochten naar nieuwe vormen om samen te werken en ons te organiseren. Die eigenwijze, open aard zit ons nog altijd in het dna, want dat doen we nog steeds, al is Korzo inmiddels een prachtige, goed toegeruste speel- en werkplek voor onze gasten en eigen organisatie.

Bij Korzo grijpt alles in elkaar. We zijn de plek waar jonge makers hun eerste kansen krijgen, meer ervaren makers werk maken dat te zien is in het eigen theater en op tournee gaat door heel Nederland en ver daarbuiten. We laten makers floreren in de context van onze eigen festivals zoals CaDance, Cirque Mania of het India Dans Festival. Tegelijkertijd krijgen jongeren de kans hun talenten te ontwikkelen bij Crosstown en producties te maken onder leiding van de makers die verbonden zijn aan Korzo. Daarbij leggen we steeds actief de verbinding met het publiek.

Zo begeleidden wij choreograaf Ryan Djojokarso bij zijn project *LIBI* dat gaat over zijn Surinaamse roots en dat samen met Scapino Ballet en het Zuiderstrand is ontwikkeld. Een ander voorbeeld is Samir Calixto die twee keer een uitverkochte tournee met zijn voorstelling *Summa* realiseerde. We gaven ruimte aan nieuwe ideeën en plannen zoals *Festival Feyerabend* dat zich richt op verdieping en onderzoek en *This is Drip!*, een hiphopevent dat met het Haagse General Urban Arts Platform wordt georganiseerd. En, we zijn een niet te missen podium voor nieuwe muziek met waarbij we met partners als Rewire en het nieuw op te richten Rizoorn een impuls geven aan de nieuwe muziekscene.

Met andere woorden, we zijn een huis in beweging. De enige ontwikkelplek in Nederland die zich specifiek richt op dans én beweging en daarin landelijk een voortrekkersrol speelt. Een eigenwijze plek die makers kansen geeft, genres vernieuwt en ontwikkelt en daarmee relevant is voor en een afspiegeling wil zijn van de maatschappij.

Met dit plan doen wij een aanvraag voor de functie "Ontwikkelinstantie in de Basisinfrastructuur" en koppelen wij onze makers aan de ontwikkeling van de genres via verschillende formats waaronder het CaDance festival.

Missie en visie

Korzo is een toonaangevend podium èn creatief producent. We werken met makers en partners die zich begeven op het snijvlak van dans en beweging, grenzen opzoeken en eroverheen kijken. Zij vinden een plek in en rond onze avontuurlijke programmering, een afspiegeling van de actuele top op het gebied van dans, muziek en fysiek theater en circus. We herkennen talent, bieden ruimte voor experiment en onderzoek en stimuleren nieuwe ontwikkelingen. We brengen publiek en makers samen in vernieuwende formats, vanuit de overtuiging dat talent bloeit door verrassende verbindingen en een open blik. Niet voor niets is ons motto “Here to move you”.

De manier waarop we werken is in beweging. Korzo kiest een nieuwe koers. We gaan voor meer dialoog, meer diversiteit en meer doorstroming. We zetten de komende vier jaar de deur wagenwijd open. De foyer, dagelijks open vanaf 10 uur, is een ontmoetingsplaats voor makers, gezelschappen, publiek en scholieren. Korzo is hun culturele thuis.

Dat de deur in de Prinsestraat openstaat betekent dat we zelf ook naar buiten gaan. De straat uit, de wijken in, Den Haag in, het land door en de wijde wereld in op zoek naar nieuwe verhalen, publiek, avontuurlijke kunst en getalenteerde makers. Als makershuis zijn we geen eindstation, maar een tussenstop. Een plek waar makers van over de hele wereld samenkomen, kansen krijgen om zich verder te ontwikkelen, om daarna weer verder te trekken.

Onze drie ambities

1. Leidraad beweging: we hanteren als thematische leidraad in al ons werk het bewegen. Dans, fysiek theater en circus zijn geworteld in beweging. En hoewel muziek daarbij een aparte poot lijkt, is beweging in dit genre voor Korzo vanzelfsprekend. In alle programma's en activiteiten die we produceren, presenteren en ontwikkelen is de beweging in de maatschappij leidend.

We rekken ons ontwikkelbeleid op van dans naar beweging, passend bij de huidige en komende generatie makers voor wie multi- en interdisciplinair werken een gegeven is. Dat betekent niet dat we een multidisciplinaire ontwikkelplek worden, maar het geeft Korzo wel meer vrijheid en sluit aan bij ons jonge publiek, dat steeds meer switcht tussen verschillende genres en stijlen.

2. Investeren in publiek: we hebben een rol in de samenleving, een overtuiging die uit het bovenstaande punt al spreekt. Kunst en de kunstenaar staan niet op zichzelf, maar verhouden zich tot de steeds veranderende samenleving en maken

er deel van uit. Vertaald naar Korzo: wij en de makers investeren sterker dan ooit in het (leren) kennen van ons publiek.

We laten meer dan voorheen zien wat er binnen Korzo gebeurt; we verklaren ons nader om de ervaring dieper te laten indalen. Niet alleen het product podiumkunst tonen, maar ook inzicht in de processen door het organiseren van open studio's en gesprekken met makers (ook digitaal) of het openbaar maken van repetities. We zijn uit op feedback — van publiek en collega's. We zenden niet; we zijn in dialoog.

Korzo zoekt actief het contact, met (potentieel) publiek en partners, zowel in Den Haag als het land. De helft van ons publiek kent Korzo namelijk van het werk dat vanuit Korzo op tournee gaat. Wie zij zijn, wat hen beweegt en hoe wij met ze kunnen meebewegen, dat onderzoeken we de komende periode in samenwerking met de theaters die onze voorstellingen programmeren.

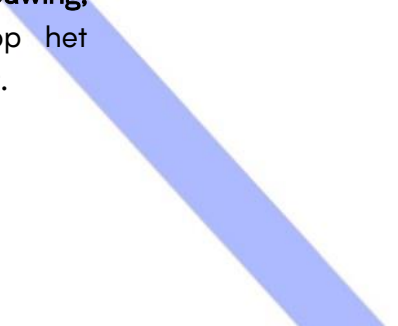
We delen graag wat we doen, waarom we dat doen en hoe goed het voelt om daaraan mee te doen. Dat betekent ook investeren in een verbreding van de huidige opvatting van educatie. Niet alleen via Jong Korzo waarbij we samenwerken met scholen en cultuurankers, maar ook verschillende vormen van rand- en contextprogramma's die voor en met jongeren en volwassenen worden ontwikkeld.

3. Proactief in samenwerking: vanuit de beweging definiëren we ook onszelf. Korzo is een open, gastvrije organisatie die ontvangt en erop uit gaat, die proactief is en opereert als netwerkorganisatie. We willen in allerlei vormen bijdragen aan de culturele en maatschappelijke biotoop. Samenwerken is voor ons essentieel en verrijkend.

We zien Korzo als knooppunt in een groot lokaal, landelijk en internationaal netwerk van makers en publiek. We opereren in vele netwerken waardoor we onze eigen kennis en expertise en die van onze gasten, partners en makers optimaal kunnen inzetten. We werken als hybride organisatie met een gedegen structuur en eigen wijze van produceren. Dat past bij de generatie makers die nu op het punt staat met hun werk de wereld te veroveren. En dat past bij de keuzes van het publiek van vandaag.

De vier V's

Ons beleid is helder gekaderd binnen vier waarden, allen met een v: **vernieuwing**, **verklaring**, **verdieping**, en **verbinding**. We houden de blik breed op het podiumkunstenveld en op de samenleving waar dat veld deel van uitmaakt.

Vernieuwing heeft inhoudelijk betrekking op het werk en de ontwikkeling van de genres, maar ook op de doorstroming: de makers zijn bij Korzo voor een tussenstop, ze maken ook weer ruimte voor anderen die na hen komen. **Verdieping** komt op verschillende vlakken tot stand. Makers worden aangespoord om te blijven streven naar inhoudelijke verdieping van hun kunstenaarschap, en kunnen hiervoor een beroep doen op begeleiding door de Korzo staf, artistieke coaches en dramaturgen. Maar verdieping betreft ook het vergroten van de impact en de zeggingskracht van het werk. **Verklaring** vindt plaats in het intensieve contact dat we stimuleren tussen onze makers en het publiek. De studio's zijn in ons huis, wat het mogelijk en makkelijk maakt om creatieve processen te delen met publiek; we zoeken makers die ervoor openstaan om te werken, praten en delen met groepen uit de samenleving. Deze bredere basis brengt een hechtere **verbinding** tot stand tussen Korzo, de makers en de samenleving waarin we ons bewegen.

Makershuis

Korzo zoekt makers die passen bij het eigenwijze karakter van Korzo. Daarbij kiezen we voor een kleinere pool makers dan voorheen: we gaan van twaalf naar zeven en zorgen ervoor dat we met de makers een zo breed mogelijk spectrum van dans en beweging bespelen.

We kiezen bewust niet voor een vaste groep makers die nog aan het begin van hun carrière staan, maar voor makers die we eerder bestempelen als young professionals. Die een aantal jaar actief zijn en in hun werk een bijzondere kwaliteit laten zien.

Makers die durven, die kunnen vallen en weer opstaan. Steeds op zoek naar een volgende stap of een volgende laag. Vol overgave en zonder grenzen. Korzo geeft die makers de ruimte om eigen producties en programma's te maken en experimenten aan te gaan.

Best Practice: Shailesh Bahoran

Korzo ondersteunde Shailesh voor het eerst in 2013 via een Nieuwe Makers-traject, samen met urban organisaties Spin Off en ISH Dance Collective. Zijn veelgeprezen solo *Heritage* ging op Korzo's India Dans Festival in première en was te zien in binnen- en buitenland. Hij maakte daarna stukken voor Korzo's jongerenprogramma Crosstown en Danslokaal, onze samenwerking met Conny Janssen Danst.

Op het CaDance festival 2015 ging de productie *Lalla Rookh* in première, die toerde onder de vlag van *DansClick*. Zijn volgende voorstelling *Ignite* werd in 2017 genomineerd voor de Zwaan 'meest indrukwekkende dansproductie' en won de Dioraphte Prijs voor internationalisering. Dat jaar won Shailesh ook de Prijs van de Nederlandse Dansdagen. Meer nieuwe producties volgden bij Crosstown, CaDance en de Phillip Glass opera *Satyagraha*. En hij maakte de in India gedraaide film *Shai*, over de zoektocht naar zijn wortels, als voorbereiding op de succesvolle voorstelling *Aghori* die eind 2017 op het India Dans Festival uitkwam.

Rijzende ster Shailesh Bahoran toont met zijn nieuwe voorstelling lef.

- de Volkskrant★★★★

Twee jaar later won danser Redouan Ait Chitt de Zwaan voor zijn rol in de meest recente productie van Shailesh, Redo. Het was de eerste voorstelling die Shailesh met zijn eigen organisatie IRCompany maakte, onafhankelijk van

De kleinere pool biedt makers een intensievere begeleiding, gericht en op maat. We versterken hun verbinding met de presentatie- en educatieformats die we in huis hebben. Zo maximaliseren we de impact van onze talent- en genreontwikkeling.

Met de volgende zeven makers zetten we de komende vier jaar individuele trajecten uit:

Astrid Boons (1988) maakte in 2016, na te hebben gedanst bij o.a. stadsgenoot NDT 2, het duet *Rhizoma* bij Korzo. Met succes: Astrid ontving de BNG Bank Dansprijs 2017 en de Haagse Piket Kunstprijs voor jonge, veelbelovende kunstenaars. Astrid heeft als geen ander oog voor wat er speelt bij haar performers en maakt dat tot onderdeel van haar werk. Haar dans graaft diep naar wat er in het lichaam zelf gebeurt. Dat geeft haar werk een onontkoombare intensiteit.

Fractal Collective is een jong urban danscollectief uit Amsterdam met jarenlange ervaring in het optreden op straat. Het bespelen van het publiek is hun tweede natuur. De stap naar het theater die zij nu maken, verrijkt hun werk met zachtere registers. Deze zoektocht kenmerkt een nieuwe lichtung urban makers die het hiphopgenre verder ontwikkelen en openbreken. Korzo ziet deze streets-to-theatre aanpak als onmisbaar element binnen de kerngroep van makers.

Rutkay Özpınar (1991) maakte in 2014 zijn Korzo-debuut met het duet *As if you weren't*. Rutkay heeft een aangeboren talent beweging te creëren die ontstaat in traditie maar hedendaags raakt. Recent begon hij een artistiek onderzoek naar de Turkse volksdans waarmee hij is opgegroeid en de betekenis hiervan voor de moderne dans waarin hij is opgeleid. Daarin ligt de kiem voor vernieuwing in beide genres, en Korzo ondersteunt hem hierin graag.

Antonin Rioche (1994) houdt van diepgaande research en kiest originele invalshoeken op grote levensthema's als eenzaamheid, liefde, hoop en onze verhouding met het andere. Op uitnodiging van Sidi Larbi Cherkaoui maakte Antonin zijn eerste productie *Oh Boy!* die in 2017 internationaal toerde. Hij vestigde zich in Den Haag waar Korzo hem een choreografieopdracht gaf voor *Here we live and now*. De extreme sensibilliteit die hij aan hedendaagse dans toevoegt maakt ons nieuwsgierig.

Sarada Sarita (1987) voegt als Waackingspecialist en pionier van New Way Vogue een verdiepende, eigentijdse kleur toe aan het Korzo-palet. Haar werk heeft de rauwheid en individualiteit van deze underground dansvormen en is choreografisch uiterst precies. Zilveren Krekelwinnaar Sarada (beste podiumprestatie, *GRIMM*, ISH & HNB Junior Company) won als choreografe de

BNG Bank Dansprijs 2019 en toerde met haar voorstelling *Q4: Quantified* langs de Nederlandse theaters.

Michael Zandl (1989) is een Hat Manipulation Artist met een groot gevoel voor humor en ontroering. Zijn gelaagde, bijna mimische voorstellingen zijn toegankelijk voor jong en oud en tot in detail geregisseerd. Michael won bij zijn afstuderen van Codarts in 2017 de Marc Jonkersprijs. Zijn fascinatie ligt bij het menselijk lichaam en alles wat dat kan en deze open kijk op beweging maakt hem tot een echte Korzo-maker. In samenwerking met Stichting TENT ondersteunen we Michael de komende jaren in zijn ontwikkeltraject.

RIZOOM is de zevende loot aan de Korzo-stam. Onder de vlag van Muziekgebouw aan het IJ gaan we met een aantal partners, November Music, Intro in Situ, De Doelen, AskolSchönberg en Gaudeamus, gezamenlijk **een jonge musicus of groep musici** ondersteunen in de ontwikkeling naar een professionele kunstenaarspraktijk; een muzikale artist-in-residence. Hoe dit precies vorm krijgt, bepalen we het komende jaar met de partners.

Instroomcriteria

We hanteren de volgende instroomcriteria voor makers:

Basis Basisvoorwaarde is dat we de potentie zien voor een substantieel kunstenaarschap. Alleen dan kan Korzo fungeren als tussenstop van betekenis in de loopbaan van deze makers. Het gaat daarbij om een mix van talent, urgentie, authenticiteit, focus en commitment aan het vak.

Kwaliteit en bereik De potentiële kwaliteit van een maker schuilt in het vermogen vorm te geven aan die urgentie en authenticiteit. Dat uit zich in de zeggingskracht, impact, publieksgerichtheid en het communicatief vermogen van het werk. Vragen rondom kwaliteit die we graag beantwoord zien, zijn: toont de maker vakmanschap, originaliteit en innovatie? Hoe staat het met de complexiteit van het werk, is er sprake van gelaagdheid, precisie, nuance? Hoe doorleefd is het werk? Hoe belichaamt de maker de intenties? Hoe zijn de sociale vaardigheden? Toont de maker lef en leiderschap?

Wat bereik betreft zoeken we bij makers steeds naar de landelijke relevantie; wat voegt iemand toe aan het podiumkunstenveld in Nederland? Daarnaast is voor sommigen de internationale profilering relevant. Een band met de stad Den Haag, al aanwezig of in potentie, is zeker een pluspunt.

Verbinding en interne balans Hierop aansluitend is het van belang dat makers een klik hebben met Korzo en het Korzo-publiek, bestaand of nieuw. We zoeken open makers die graag een band opbouwen met het huis, de organisatie en de (beoogde) publieksgroepen. Andersom moet het evengoed klikken. Wat kunnen we voor elkaar betekenen? Is het geheel aan kansen dat we elkaar bieden relevant voor maker, Korzo, veld en publiek?

Begeleidingstraject

Het aantal makers is steeds zeven en we streven ernaar de doorstroming zo regelmatig mogelijk te maken, zodat er steeds ruimte komt voor verse instroom in de verschillende genres. Onze makers volgen daarbij een persoonlijk ontwikkeltraject dat kan verschillen in tijd en hoeveelheid activiteiten. Een traject bestaat uit producties, coproducties, residenties en onderzoeksruimte. Elk makertraject kent concrete doelen, vaste evaluatiemomenten en gesprekken met de artistiek leider, de betrokken dramaturg/coach en het team van Korzo. Elk traject is anders, maar een aantal ijkpunten doorlopen alle makers:

- De maker kiest samen met de artistiek leider van het makershuis een dramaturg of coach en begeleidt het proces op de werkvloer. Zo koppelen we Guy Weisman (Club Guy & Roni/NNT) voor een periode aan Rutkay Ozpinar.
- De maker formuleert in samenspraak met de artistieke leiding en dramaturg (tussentijdse) doelen voor het traject.
- Artistieke leiding en maker zetten de relevante Korzo-afdelingen in om de doelen te realiseren.
- Makers kunnen zich gedurende hun traject presenteren in Korzo, tijdens Korzo-festivals en via formats om hun ontwikkelingsdoelstellingen te behalen.
- Vier keer per jaar bespreken we hoe het traject loopt, of de doelen behaald zijn of mogelijk bijgesteld moeten worden:
  - Twee keer per jaar vindt dat gesprek plaats met de betrokken medewerkers van Korzo vanuit alle invalshoeken; techniek, productie, educatie, marketing, zakelijke leiding, artistieke leiding en de directeur.
  - De andere twee jaarlijkse gesprekken worden in kleiner comité gevoerd; met de artistiek leider, dramaturg en hoofd productie.
- Daarnaast vindt twee keer per jaar een **Korzo Salon** plaats: de kerngroep ontmoet elkaar en bespreekt de plannen. Potentiële makers en uitstromers schuiven ook aan.
- Bovendien kijken we met de maker op welke manier het publiek zo direct mogelijk betrokken kan worden bij het proces.
- Kennisdeling met makers over organisatie

Een goed voorbeeld van een ontwikkelingstraject binnen Korzo is dat van Rutkay Özpınar. Hij werd gescout en heeft zijn eerste korte producties kunnen maken binnen programma's als Here we live and now en Voorjaarsontwaken. Vervolgens verdiepte hij zijn eigen dansidoom in een researchproject. Dat proces deelde Rutkay met publiek en amateurdansers van de Monday Movement Class. Dat leidde tot een productie voor Theaterfestival Boulevard en de kans om bij Danslokaal met onze partner Conny Janssen Danst een stuk te maken. Vernieuwing, verdieping en verklaring zijn in dit traject mooi met elkaar verweven.

Rondom de zeven makers is een bredere kring van makers met wie we voor kortere of langere tijd een maak- of onderzoekstraject of een residentie aangaan. In deze groep vallen multigetalenteerd circusperformer David Eisele, choreografenduo Emma Evelein en Lucien Dennie, beginnend choreografe Zahira Suliman, breakdance-crew de Heavy Hitters, Bharatanatyam-danser Poernima Gobardhan, improvisatiekunstenaar Sara de Greef, compositie-talent Andrius Arutiunian, producer/dj Parrish Smith en waacking-danseres Junadry Leocaria.

Uitstromers

Wanneer klopt de timing om los te laten? Wanneer de maker en wij reële aanknopingspunten zien om de stap naar zelfstandigheid te zetten. De ontwikkeling stopt hier niet, de noodzaak om makers vanuit Korzo daarin te begeleiden wel. Dat betekent bijvoorbeeld dat een maker een netwerk heeft opgebouwd voor een loopbaan als freelance maker, een eigen organisatie heeft opgericht, of besluit een heel ander pad te gaan bewandelen. Verschillende combinaties zijn mogelijk en de oriëntatie van een uitstromende maker kan lokaal, nationaal of internationaal zijn.

Aan het einde van het traject vindt een uitgebreide evaluatie plaats. Voor Korzo is het van belang om onszelf en onze werkwijze te blijven aanscherpen. Makers geeft het inzicht in hoeverre de oorspronkelijke doelen gehaald zijn en hoe zij daar zelfstandig mee verder kunnen.

Een succesvolle groep makers stroomt in de periode 2021-2024 uit; Antonin Comestaz, Dunja Jovic, Wubkje Kuindersma, Marina Mascarell, Ryan Djojokarso, Samir Calixto en Jiří Pokorný hebben bij Korzo hun eigen signatuur ontwikkeld en een publiek opgebouwd en zijn klaar voor een volgende stap. We begeleiden hen ieder op maat daar naartoe. We markeren meer dan voorheen het moment van uitstromen en maken dit op een positieve manier zichtbaar voor de buitenwereld.

Dat betekent niet dat makers dan geen band meer hebben met Korzo. Kijk naar Amos Ben-Tal en Shailesh Bahoran bij wie Korzo nog als coproducent optreedt, of naar de programmering waarin we regelmatig nieuwe voorstellingen van uitgestroomde makers afnemen als Jasper van Luijk, Kalpana Raghuraman, Ann Van den Broek, Guilherme Miotto en Alida Dors.

Midcareers

Midcareers zijn makers die al een aantal jaar werk maken met kwaliteit, maar dat in de huidige markt onvoldoende kunnen omzetten in een succesvolle carrière. Makers die op eigen benen staan, maar de (productionele/zakelijke) begeleiding en het (internationale) netwerk nog missen om hun carrière verder uit te bouwen.

Landelijk netwerk duurzame talentontwikkeling

Korzo wil bijdragen aan oplossingen voor deze problematiek en gaat de komende vier jaar voorop in het bouwen aan een gemeenschappelijke structuur om de doorgaande ontwikkeling van talent duurzaam te stimuleren. We nemen het voortouw voor de opzet van een landelijk expertisenetwerk onder meer met de partners uit het Moving Futures-netwerk, maar ook met festivals als het Holland Dance Festival, de Nederlandse Dansdagen, Summerdance Forever en grotere gezelschappen zoals NDT, Club Guy & Roni en Scapino Ballet Rotterdam. Het delen van kennis en inzichten en het opzetten van structurele samenwerking zijn van levensbelang voor het voortbestaan van een duurzaam danslandschap dat breed en divers is en zich continu ontwikkelt.

Danse Qui Danse

Ook het door ons opgezette internationale dansontwikkelingsnetwerk Danse Qui Danse (DQD) sluit hierop aan. Onder voorzitterschap van Korzo realiseert dit netwerk al jaren uitwisselingen en coproducties. Voor de komende vier jaar hebben we met zeven internationale partners een ambitieus plan opgesteld om choreografische toptalent via empowerment-trajecten voor te bereiden op het werken in grote gezelschappen, met grote groepen dansers, en in de grote zaal. Deze specifieke kennisvergroting en werkervaring helpt midcareer choreografen om hun beroepspraktijk te verbreden en een breder publiek op te bouwen. Tegelijkertijd zorgt het voor instroom van nieuwe artistieke impulsen en innovatie bij de grotere gezelschappen. Een EU-aanvraag voor dit project is afgelopen maand ingediend. Korzo is penvoerder.

Formats voor makers

Korzo biedt de makers naast artistieke en zakelijke begeleiding bij de ontwikkeling van nieuw werk, ook ruimte om dat via verschillende formats te delen met publiek:

Producties

Deze komen in het eigen theater of in het CaDance festival of Cirque Mania uit en gaan op tournee door het land en ver daarbuiten. Daarbij koppelen we makers ook aan de jonge danstalenten die deelnemen aan Crosstown en de deelnemers van de open classes.

Coproducties

Een voorbeeld hiervan is **Danslokaal**: een presentatieformat voor makers die aan het begin van hun carrière staan in samenwerking met Dansateliers en Conny Janssen Danst. Een ander voorbeeld is **DansClick**: voor makers die de BNG Bank Dansprijs winnen en in een double of triple bill op tournee gaan door het land.

Met **Nederlands Dans Theater (NDT)** is een langdurige en vruchtbare relatie opgebouwd om aanstormende makers kansen te geven en werk te maken. We gaan door met succesvolle formats als *Here we live and now* en *Up & Coming Choreographers*, al jaren belangrijke pijlers onder het makersklimaat in Den Haag. NDT haakt via *Up & Coming Choreographers* ook aan bij het programma van Danse Qui Danse (DQD).

Daarnaast realiseren we met NDT één keer per jaar samen een coproductie; een kans voor toptalent een avondvullende productie te maken met aansluitend een tournee.

Nieuw in de samenwerking met NDT wordt de plek die we samen inrichten voor artistiek onderzoek en het opdoen van inspiratie: een nieuw platform voor NDT 2 in samenwerking met Korzo.

Voor makers — zoals de eerdergenoemde Ryan Djojokarso — die willen **doorontwikkelen** naar de grote zaal, werken we samen met NDT, Zuiderstrandtheater/Amare, Theater a/h Spui en DQD.

De **Circuscoalitie** is een nieuw nationaal samenwerkingsverband van presenterende en (co)producerende instellingen die belang hechten aan een florerend circusklimaat in Nederland en door talent, speelplekken en publiek voor

circus te stimuleren het genre verder willen ontwikkelen. De Circuscoalitie is opgericht door Festival Circolo, Circusstad Rotterdam, TENT, HH Producties, Maaspodium en Korzo. In het voorjaar van 2021 initieert de Circuscoalitie een tournee met werk van drie jonge, in Nederland gewortelde circusmakers, met 20 uitvoeringen in 17 theaters verspreid door het land.

Rizoom heeft als missie: vernieuwing aanjagen in de volle breedte van de hedendaagse muziekcultuur. Kernactiviteit is het begeleiden, ontwikkelen en faciliteren van talentvolle innovatieve makers. Rizoom biedt hen de kans te onderzoeken en experimenteren. Om onder professionele begeleiding en in samenwerking met partners opnieuw vorm te geven aan de muziekpraktijk. Als een laboratorium met dependances door het hele land. Hiermee schept Rizoom aanzienlijk meer ruimte voor de productie van hedendaagse muziek.

Makersavonden

(Uitgestroomde) Korzo-makers krijgen de gelegenheid een eigen avond in Korzo te cureren. Samir Calixto en Astrid Boons verzorgen de eerste twee edities.

Open calls en residenties

Korzo zet de deur open en schrijft open calls uit. Tijdens onze *Playground* nodigen we vier keer per jaar jonge makers van buitenaf uit die op het gebied van dans, beweging, mime, circus, fysiek theater of nieuwe muziek hun werk laten zien of horen. Ook schrijven we een internationale open call uit voor twee residenties tijdens **CaDance**. Tevens biedt Korzo residentieplekken aan aan nationale en internationale artiesten, voor o.a. het India Dans Festival, maar ook gedurende het seizoen.

Lokaal talent

Voor beginnende en jonge urban makers die de stap naar het theater willen maken, werken we samen met de urban denktank, GUAP (General Urban Arts Platform), CultuurSchakel, St. Aight (Haags HipHop Centrum) en The Hague Moves die eigen avonden invullen en de competitie *The Hague Moves* organiseren om choreografisch en danstalent te stimuleren. In 2019 volgden via St. Aight de Heavy Hitters een kort ontwikkelprogramma onder artistieke leiding van Korzo. Daarnaast kan jong Haags danstalent auditie doen voor **Crosstown**.

Publiek en positionering

We zijn een sterk gepositioneerde hofleverancier van diverse (dans)producties voor de vlakke vloer met vele speelbeurten. Onze makers en producties winnen prijzen en Korzo is een veelgevraagd expert op het gebied van marketing, productie en artistieke begeleiding.

Korzo als podium

Korzo is een avontuurlijk en vernieuwend podium. We zijn één van de unieke podia in het land die risicovol durven te programmeren en daarmee een jong en divers publiek aanspreken: meer dan de helft van onze bezoekers is onder de 35 jaar! Om dat te bereiken werken we met sterke partners, onderhouden we nauwe relaties met makers, en zijn onze programmeurs voortdurend op zoek naar nieuwe ontwikkelingen en aansprekende makers.

In de nieuwe beleidsperiode presenteert Korzo in het eigen theater 80 dansvoorstellingen per seizoen, waaronder vele premières. Als landelijk en internationaal één van de belangrijkste huizen voor nieuwe muziek, realiseert Korzo 50 muziekconcerten per seizoen, van hedendaags gecomponeerd tot Gnawa en van elektronica tot Indiase Dhrupad. Fysiek theater en circus vormen de derde pijler en met 30 voorstellingen per seizoen, breidt Korzo de positie als voorbeeldstellend podium voor het nieuwe circus de komende periode uit.

Maar aantallen zeggen niet alles. Zeker niet bij Korzo, want het gaat ons om meer dan een voorstelling of concert alleen. De komende seizoenen wordt steeds beter zichtbaar dat we geen incidenten presenteren, maar een integraal en ingebed geheel aan ervaringen waarin de zeggingskracht en creativiteit van het lichaam makers en publiek bij elkaar brengen.

We stellen een programma samen waarin de eigen makers op een natuurlijke manier instromen in een bredere context. Makers presenteren hun werk, van onderzoeksfase tot première, in onze eigen festivals als Cirque Mania en CaDance. En, we zetten concrete vervolgstappen met een breed-avontuurlijke programmalijn die ingevuld wordt door onze urban denktank, een eigenstandig programmateam van experts, makers, docenten en medewerkers van Korzo.

Den Haag als internationale dansstad

Den Haag heeft zich de afgelopen decennia ontwikkeld tot dé dansstad van Nederland, waar organisaties met elkaar een volledige dansinfrastructuur van

hoge kwaliteit vormen en samen een zeer gevarieerd dansaanbod presenteren en produceren voor een groot en divers publiek. We bieden voorstellingen, workshops, talentontwikkelingsprogramma's en andere dansactiviteiten. Dansstad Den Haag wordt in samenwerking gepromoot.

De directeur van Korzo is voorzitter van het Haags Dansoverleg. Hierin speelt Korzo een beeldbepalende rol als podium en talentontwikkelaar. Aangesloten organisaties: Korzo, NDT, Koninklijk Conservatorium, Holland Dance Festival, Lonneke van Leth, Another kind of blue (David Middendorp), OFFprojects (Amos Ben-Tal), Zuiderstrand-theater, HNT/Theater ah Spui, Aight, GUAP/CultuurSchakel, De Dutch Don't Dance Division, Cloud, Meyer-Chaffaud, Kalpanarts.

*Korzo is a hidden gem
that makes you fall in
love with The Hague.*

- Angela Bayona

Opereren in een internationale wereld is voor Korzo vanzelfsprekend. Het hele jaar door reizen Korzo-makers naar het buitenland om voorstellingen te tonen op festivals of om werk te maken voor gezelschappen. En andersom is het buitenland het hele jaar door in Korzo te gast, in de reguliere programmering of tijdens een festival als het India Dans Festival.

Korzo Festivals

We zetten onze formats in om ons talent te helpen zich te ontplooien. Dat we bij alles uitgaan van de beweging wordt zichtbaar in de nieuwe multidisciplinaire insteek van onze festivals. Met veel oog voor de ontwikkelingen van makers en binnen de genres zoeken we de cross-over in festivals als CaDance en het India Dans Festival. Dat past bij de jonge generatie makers en bij een jong publiek.

CaDance is een belangrijk festival voor Korzo en een avontuurlijke ontdekkingsstocht voor makers en publiek. Het festival biedt nieuw werk van onze eigen makers uit de verschillende disciplines in de context van nieuwe en toonaangevende (inter)nationale podiumkunst. CaDance vindt elke twee jaar plaats (2021 en 2023). Door het werk van een nieuwe generatie makers te produceren en te tonen wordt CaDance niet alleen een springplank voor hen, maar stimuleert het festival ook nieuwe ontwikkelingen in de Nederlandse dans en beweging. Daarnaast stelt Korzo met ingang van 2021 twee residentieplekken beschikbaar aan makers of collectieven die op eigen wijze het thema van het festival invullen.

Cirque Mania vindt twee keer per jaar plaats. Onze circusweekenden geven specifiek aandacht aan jong talent in combinatie met (internationale) Nieuw Circus-programma's.

India Dans Festival vanuit de historisch sterke band van de stad Den Haag met Azië en de grote Hindoestaanse gemeenschap in onze stad, kent Korzo een sterke Indiase stroom binnen de programmering. Die bundelen we in het India Dans Festival.

Festival Feyerabend is opgezet om onderzoek in de kunst een platform te geven. Het gaat om zowel jonge, midcareer als gevestigde makers. Het nieuwe jaarlijkse format laat bezoekers de nieuwste ontwikkelingen in de verschillende genres meemaken.

Korzo is verder partner van Rewire festival, Festival Dag in de Branding en I Love HipHop.

Marketing en educatie

Korzo heeft een jong, divers publiek dat ons onderscheidt van andere podiumkunstinstituten in de stad. De helft van ons publiek komt naar premières en programma's in Den Haag, de andere helft bezoekt onze producties in het land, Europa en zelfs daarbuiten.

Korzo-publiek is avontuurlijk, nieuwsgierig, stedelijk en hoogopgeleid. Ons publiek kiest confrontatie boven garantie en inhoud boven vermaak. Men komt voor het programma, maar ook voor de sfeer. Uiteraard benaderen we ons diverse publiek per genre op verschillende manieren.

Niet iedereen is immers hetzelfde en we kunnen en willen ook niet iedereen bedienen. Onze aanpak is te vinden in het uitgebreide marketingplan dat bestaat uit verschillende deelplannen, per format, per genre en doelgroep. Dit plan is uiteraard op te vragen.

Een toptheater herken je niet aan de buitenkant, maar aan de mensen die er werken.

Topteam en een super technische ploeg.

- Raf Wouters

Publiek en makers

Bij Korzo grijpt alles in elkaar. Ons publiek kijkt mee met de creatieve processen in open studio's en work-in-progress. Onze makers verbinden we optimaal met dat publiek door nagesprekken en zelf door makers gecureerde avonden te organiseren. We doen meer dan alleen kunst maken en tonen en zorgen dat daarbij het juiste publiek in de zaal zit. Met onze makers en het publiek zoeken we de grenzen op van wat ons huis kan betekenen.

Het publiek dat onze voorstellingen in het land bezoekt nodigen wij de komende periode uit in Korzo om Korzo te leren kennen en de makers en processen optimaal te volgen. Zo wordt publiek in het land ambassadeur voor de werkwijze en makers van Korzo en voor dans en beweging. Dat verstevigt de band; makers voelen als 'eigen' voor het publiek en vice versa. Het verdiept ook de ervaring van het kijken en/of luisteren naar een afgerond werk.

Publiekswerking & community building

De samenleving verandert sterk; publieksgroepen voor podiumkunsten zijn in beweging en wie de weg naar een theater nog niet vindt, heeft misschien best interesse. Onze ambitie is belevingen te bieden waarbij het publiek, jong en oud en vanuit verschillende achtergronden, geïnspireerd en geënthousiasmeerd het

theater verlaat. Zo wordt een voorstellingsbezoek bij Korzo ingebed in een bredere ervaring om de band met publiek te versterken en drempels weg te nemen bij potentieel nieuw publiek. Twee trajecten hierin benoemen we graag: publieksontwikkeling en educatie- en randprogrammering.

Publieksontwikkeling: community building

Een voorbeeld van community building is het project “Are we here yet? No, but we are working on it” dat we met steun van het VSBfonds en voortbouwend op onze ervaringen bij het India Dans Festival zijn gestart. Daarin werken we met community managers die als taak hebben de verbinding te leggen tussen de Korzo-makers en het publiek.

Community managers zijn bemiddelaars, ambassadeurs, voorlopers of sleutelfiguren binnen een bepaalde community. Zij werken nauw samen met de programmeurs, educatiemedewerkers en marketingmedewerkers om (context)programmaconcepten te ontwikkelen of aan te scherpen, relaties met de gemeenschap te initiëren, te peilen waar de behoeftes en barrières liggen, en de activiteiten op een relevante en effectieve manier te promoten in de beoogde gemeenschap.

Zo ontwikkelden zij programma's en promotie-acties die aansluiten bij de stedelijke bi-culturele millennials die nog niet vanzelfsprekend naar het theater gaan. Een doelgroep die Korzo inmiddels steeds beter weet te bereiken.

We zetten dit traject voort en koppelen de artistieke ontwikkeling van de makers direct aan publieksontwikkeling onder generatiegenoten door bijvoorbeeld het organiseren van open studio's, podcasts en video-interviews.

Het verder ontwikkelen van onze educatie- en randprogramma's: Doe mee, praat mee en beleef mee

We ontwikkelen programmaconcepten waarin bezoekers kunnen kennismaken met makers en hun beweegredenen. We laten het publiek graag zien wat achter de studiodeuren gebeurt, maar willen ook graag feedback over wat ze ervaren in onze zalen. Dat kan heel simpel met een gesprek na afloop van de voorstelling, maar ook door het publiek in een workshop een stukje uit de voorstelling te leren dansen. Open studio's, exposities, workshops, danslessen, rondleidingen, meet&greet's of pop-upvoorstellingen zijn formats die we inzetten.

En we starten met de *Opmaat*, een pop-upvoorstelling waarvoor we samenwerken met de makers en de kunstvakopleidingen in de stad. We vragen makers en studenten te reflecteren op het thema van de voorstelling en nodigen hen uit een

pop-upvoorstelling te bedenken en maken in de foyer of voor de deur van Korzo, als opmaat voor de voorstelling.

Jong Korzo: Educatie en Crosstown

Met **educatie** bedoelen wij bij Korzo alleen programma's die gelinkt zijn aan het onderwijs. Daarvoor werken wij samen met CultuurSchakel. We bieden scholen programmering in ons eigen theater en educatie op maat. Centraal staat de jongere die iets nieuws ervaart dat iets met haar/hem doet; iets dat prikkelt, vragen oproept, of misschien wel stoort. We richten ons in de nieuwe beleidsperiode bewust op jongeren en het VO/VMBO. We hebben de laatste jaren voor vmbo-leerlingen een grote expertise opgebouwd en kunnen deze doelgroep met onze 'community teachers' goed bereiken en enthousiasmeren.

Daarnaast zetten we het succesvolle traject *De Kunstroute* voort, onze samenwerking met de Haagse Johan de Witt scholengroep en vier andere culturele instellingen (Het Nationale Theater, Filmhuis, Gemeentemuseum en Residentieorkest). Samen geven wij vorm aan de kunsteducatielessen op school en ontwikkelen een doorlopende leerlijn. Korzo geeft invulling aan de discipline dans en werkt met docenten en makers die verbonden zijn aan Korzo.

Crosstown Broedplaats voor jong danstalent, waar jongeren vanaf 12 jaar onder leiding van professionele docenten en de makers uit ons eigen huis dansen, maken en optreden. We stimuleren de ontwikkeling van een eigen taal, persoonlijkheid en makerskwaliteiten en doen dat binnen de veilige omgeving van Korzo.

Daarnaast werken we sinds 2019 samen met Het Nationale Theater via hun initiatief de Maakweken. Tijdens de Maakweken werken middelbare scholieren in de schoolvakanties onder leiding van een regisseur (HNT) en een choreograaf (Korzo), met een presentatie aan het einde.

Crosstown on tour. Jongeren komen niet alleen naar Korzo, wij trekken ook de wijken in. Ieder stadsdeel in Den Haag heeft een **Cultuuranker**: een theater, bibliotheek of museum van waaruit activiteiten voor het stadsdeel georganiseerd worden. In 2019 draaiden we een succesvolle pilot met twee Cultuurankers, één in de Schilderswijk (Theater Vaillant) en één in de Spoorwijk (Laaktheater). Hier geven dansdocenten van Korzo een tien tot twaalf weken durend workshopprogramma dat eindigt met een presentatie in Korzo. Jongeren uit de wijk zijn het publiek. Dit workshopprogramma werkt als een instapmodule voor jongeren voor wie de stap naar Korzo nog niet vanzelfsprekend is en is voor Korzo een onderdeel van het scoutingbeleid voor jong talent.

